

PRZEDMOWA

Niniejszy tom zawiera drugi zbiór artykułów stanowiących owoc badań prowadzonych w Zespole Naukowo-Badawczym Demografii i Gerontologii Społecznej przy Instytucie Ekonometrii i Statystyki Uniwersytetu Łódzkiego nad starzeniem się ludności Polski oraz jego społecznymi i ekonomicznymi konsekwencjami. Tom pierwszy ukazał się w tym samym wydawnictwie, pod identycznym tytułem, w końcu 1982 r. (Folia oeconomica 23).

Przypomnijmy, że celem tych badań była próba możliwie wszechstronnej i realistycznej oceny ekonomicznych i społecznych skutków wzrostu udziału oraz liczby osób w starszym wieku w perspektywie do roku 2000.

W niniejszym zbiorze prezentujemy prace dotyczące:

- terytorialnego zróżnicowania procesu starzenia się ludności w Polsce,
- społecznych i zdrowotnych uwarunkowań aktywności zawodowej ludności w starszym wieku,
- potrzeb ludności w starszym wieku w zakresie ochrony zdrowia.

Badania do niniejszego zeszytu były przeprowadzone w latach 1978-1982. Mamy nadzieję, że ich wyniki - przedstawione w obydwu tomach - przyczynią się do lepszego poznania i zrozumienia sytuacji ludzi w jesieni ich życia.

doc. dr Zbigniew Michałkiewicz
Kierownik Zespołu Demografii
i Gerontologii Społecznej

W czasie prac edytorskich nad tą publikacją zmarł nagle redaktor niniejszego zeszytu doc. dr Zbigniew Michałkiewicz. Przez wiele lat pełnił funkcję Kierownika Zakładu Demografii i Staty-

styki Uniwersytetu Łódzkiego i równocześnie Zespołu Naukowo-Badawczego Demografii i Gerontologii Społecznej. Był wybitnym dydaktykiem, wykładowcą demografii i statystyki, cenionym wychowawcą i opiekunem wielu pokoleń młodzieży.

Doc. Zbigniew Michałkiewicz był uczniem wybitnego polskiego demografa Edwarda Rosseta. Swoje zainteresowania badawcze - podobnie jak profesor Rosset - ogniskował wokół społeczno-ekonomicznych zagadnień procesu starzenia się ludności. Wyrazem tego jest między innymi monografia autorstwa Zbigniewa Michałkiewicza "Przydatność zawodowa robotników w starszym wieku", wydana w 1962 r. Studium to uzyskało sobie duże uznanie i popularność wśród specjalistów zarówno w kraju, jak i za granicą.

Godny podkreślenia jest fakt, że kiedy na początku lat siedemdziesiątych zaczęły się ukazywać "Prace Instytutu Ekonometrii i Statystyki UŁ", Zbigniew Michałkiewicz został redaktorem serii: Demografia i Gerontologia Społeczna w tym wydawnictwie i autorem pierwszego zamieszczonego tam opracowania pod tytułem "Położenie robotników po przejściu na emeryturę".

Skupiając wokół siebie grupę współpracowników i doktorantów, doc. Zbigniew Michałkiewicz podjął się w połowie lat siedemdziesiątych prowadzenia szeroko zakrojonych badań nad ludźmi starszymi. Z inicjatywy Komitetu Nauk Demograficznych PAN został wówczas kierownikiem grupy tematycznej - Proces starzenia się ludności i jego społeczno-ekonomiczne konsekwencje, w Problemie Węzłowym 11.5. Optymalizacja struktur i procesów demograficznych w PRL. Niniejszy zeszyt naukowy, opracowany jeszcze pod redakcją docenta Michałkiewicza, jest już drugim tomem prezentującym wyniki wspomnianych wyżej badań.

Dużo miejsca w pracach badawczych docenta Michałkiewicza zajmowały problemy demograficzne regionu łódzkiego. Ostatnim tego świadectwem jest ukończona w 1985 r. obszerna zbiorowa monografia przygotowana z Jego inicjatywy i pod Jego naukowym kierownictwem "Sytuacja demograficzna i społeczno-ekonomiczna ludności w starszym wieku w Łodzi".

Zespół autorski